

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברת הכנסת מטעם הוועדה המיוחדת לדיון בהצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון - פיצול דירות) ובהצעת חוק בעניין תקופת לידה והורות של הכנסת:

הצעת חוק שינויים בהסדר תקופת הלידה וההורות (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017¹

1. בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (להלן - חוק עבודת נשים) -
- (1) בסעיף 6(ח) -
- (א) בפסקה (1)(א), אחרי "לתקופת לידה והורות" יבוא "או שהיא עובדת עצמאית";
- (ב) בפסקה (1)(ב), במקום "עבדה" יבוא "עבדה או עסקה במשלח ידה", ובסופה יבוא "או למדה בתקופה האמורה 24 שעות בשבוע לפחות במוסד, כהגדרתו בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2017, או במוסד על-תיכוני להכשרה או להשכלה מקצועית המעניק השכלה המוכרת על ידי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים";
- (ג) בפסקה (1א), במקום "ארבעה עשר שבועות" יבוא "חמישה עשר שבועות";
- (2) בסעיף 7(ד)(1), בכל מקום, במקום "ארבעה עשר שבועות" יבוא "חמישה עשר שבועות".
2. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995² (להלן - חוק הביטוח הלאומי) -
- (1) בסעיף 49 -
- (א) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (3) יבוא:
- "(4) פרק הזמן שבו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו כאמור לא יפחת משבעה ימים, ובלבד שפרק זמן זה הוא בסוף פרק הזמן שבעדו משולמים דמי לידה לפי סעיף 50(א) ובטרם סיומו, ובת זוגו חזרה לעבוד או ללמוד לפי הוראות סעיף 6(ח)(1)(ב) לחוק עבודת נשים";

ד ב ר י ה ס ב ר

אם ברצונה לשוב לעבודתה, בין היתר מטעמים כלכליים. לעניין זה יובהר כי חל איסור להעסיק עובדת בתקופת 14 השבועות כאמור.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה, מוצע להאריך בשבוע אחד את פרק הזמן שבעדו ישולמו דמי לידה, כך שהוא יעמוד על 15 שבועות. התקופה שבה חל איסור להעסיק עובדת תמשיך לעמוד על 14 שבועות. ואולם, בהתאם לתיקון המוצע אף אם העובדת תבחר לחזור לעבודתה בתום אותם 14 שבועות, היא תהיה זכאית לדמי לידה בעד השבוע ה-15 של תקופת הלידה וההורות.

נוסף על כך, הצעת החוק נועדה לעודד אבות להיות שותפים לשהייה עם הילד ולטיפול בו לאחר הלידה. כיום, לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, דמי לידה בעד תקופת לידה והורות חלקית שאב זכאי לה לפי חוק עבודת נשים משולמים רק אם האב לא עבד או עסק במשלח ידו 21 ימים לפחות. כפי הנראה כתוצאה מתנאי זה, שיעור הגברים אשר ניצלו את זכותם כאמור

נשים עובדות המעוניינות לשהות עם ילדן לאחר הלידה לפרק זמן ניכר מתקשות לעשות כן בשל הצורך להתפרנס. קושי זה גובר בשנים האחרונות בשל הגידול בשיעור התעסוקה של נשים, וכך בכו - בשיעור הילודה. לאור האמור, מוצע לערוך שינויים בהסדרים הנוגעים לתקופת הלידה וההורות.

חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (להלן - חוק עבודת נשים), קבע בעבר תקופת לידה והורות של 12 שבועות, ובכנסת השבע-עשרה, בעקבות חקיקה מטעם חברי הכנסת, הוארכה התקופה ל-14 שבועות. בכנסת השמונה-עשרה הוארכה התקופה פעם נוספת ל-26 שבועות לעובדת שלפני יציאתה לתקופת הלידה וההורות עבדה 12 חודשים לפחות אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה; ואולם, פרק הזמן שבעדו משולמים דמי הלידה לא הוארך בהתאמה, כך שעובדת זכאית למלוא תשלום דמי הלידה בעד 14 שבועות בלבד, והיא רשאית לוותר על יתרת תקופת הלידה וההורות שמעבר ל-14 שבועות אלה.

¹ הצעת חוק מס' פ/3781 (מספר פנימי: 2012821): הועברה לוועדה ביום ג' באדר התשע"ז (1 במרס 2017).

² ס"ח התשי"ד, עמ' 154; התשע"ו, עמ' 1090.

³ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשע"ז, עמ' 423.

- (ב) בסעיף קטן (ג)(3), במקום "מ־21" יבוא "משבעה";
- (ג) בסעיף קטן (ה) -
- (1) בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ג) יבוא:
- "(ד) פרק הזמן שבו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו כאמור לא יפחת משבעה ימים, ובלבד שפרק זמן זה הוא בסוף פרק הזמן שבערו משולמים דמי לידה לפי סעיף 50(א) ובטרם סיומו";
- (2) בפסקה (2)(ב), במקום "מ־21" יבוא "משבעה";
- (2) בסעיף 50(א) -
- (א) בפסקה (1), במקום "14 שבועות" יבוא "15 שבועות, ובעד השבוע ה-15 ישולמו דמי הלידה בין אם חזרה לעבודתה ובין אם לאו";
- (ב) בפסקה (2), במקום "7 שבועות" יבוא "8 שבועות".
3. תחולה הוראות סעיף (ד)(1) לחוק עבודת נשים, כנוסחו בסעיף ו(2) לחוק זה, והוראות סעיף 50(א) לחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 2(2) לחוק זה, יחולו על אישה שילדה ביום ו' בכסלו התשע"ז (6 בדצמבר 2016) ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

יהיה זכאי לתקופת לידה והורות חלקית בהתקיים התנאים הקבועים בסעיף.

מוצע להחיל את ההסדר בדבר הארכת התקופה שבעדה משולמים דמי לידה ל-15 שבועות על נשים שעדיין שוהות בתקופת 14 השבועות של תקופת הלידה וההורות שבעדה משולמים דמי לידה.

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-240 מיליון שקלים חדשים, אולם כיוון שהממשלה נתנה את הסכמתה להצעת החוק, לא מדובר בהצעת חוק תקציבית, כהגדרתה בסעיף 3 לחוק יסוד: משק המדינה.

השפעה על זכויות הילד

ההסדר המוצע יאפשר לנשים אחרי לידה ולבני זוגן לשהות זמן רב יותר עם ילדיהם בחודשים הראשונים לחייהם וכן יאפשר למספר רב יותר של גברים לחלוק את תקופת הלידה וההורות עם בנות זוגם, ובהסדר זה יש כדי להיטיב עם ילדים.

הוא מוזערי. לפיכך, מוצע לצמצם לשבוע את התקופה המזעירית שבה על האב לשהות בתקופת לידה והורות על מנת להיות זכאי לתשלום דמי לידה, ובלבד שתקופה זו תהיה בסוף תקופת הלידה וההורות של בת הזוג ובטרם הסתיימה.

כחלק מהתיקונים המוצעים לחוק עבודת נשים, מוצע לתקן את סעיף 6(ח)(1)(ב) לחוק האמור באופן שיאפשר לבן זוג של סטודנטית לשהות בתקופת לידה והורות במקום בת זוג, אם היא חוזרת ללימודים בהיקף של 24 שעות שבועיות לפחות במוסד כמפורט בהסדר המוצע, ובכלל זה מוסד להשכלה גבוהה ומוסד להכשרה מקצועית שהוכר על ידי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. יובהר כי לפי החוק כיום, בן זוג של אישה שילדה וחוזרת ללימודים - להבדיל מעבודה - אינו זכאי לתקופת לידה והורות. כמו כן, על-פי הוראות המועצה להשכלה גבוהה, סטודנטית שילדה נדרשת לחזור לספסל הלימודים בתוך זמן קצר מיום הלידה.

לבסוף מוצע לתקן את סעיף 6(ח)(1)(א) לחוק עבודת נשים כך שגם בן זוג של אישה שהיא עובדת עצמאית

יוזמת: חברת הכנסת רחל עזריה